OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2010 Rhif 1703 (Cy.163)

GOFAL CYMDEITHASOL, CYMRU
PLANT A PHOBL IFANC, CYMRU

Rheoliadau Gwarchod Plant a Gofal Dydd (Anghymhwyso) (Cymru) 2010

Gwnaed - - - -	*28 Mehefin 2010*
Gosodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru - -	*30 Mehefin 2010*
Yn dod i rym - -	*30 Gorffennaf 2010*

Mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn drwy arfer y pwerau a roddwyd iddynt gan adrannau 79C(2) a (3), 79M(1)(c) a 104(4) o Ddeddf Plant 1989 a pharagraff 4 o Atodlen 9A i'r Ddeddf honno(**1**):

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Gwarchod Plant a Gofal Dydd (Anghymhwyso) (Cymru) 2010 a deuant i rym ar 30 Gorffennaf 2010.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru.

Dehongli

2.—(1) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr "cyfarwyddyd" ("*direction*") yw cyfarwyddyd a wnaed, neu sy'n cael effaith fel pe bai wedi ei wneud, o dan adran 142 o Ddeddf Addysg 2002(**2**) ar y seiliau a bennir yn is-adran (4)(a), (b) neu (d) o'r adran honno;

ystyr "Deddf 2000" ("*the 2000 Act*") yw Deddf Cyfiawnder Troseddol a Gwasanaethau Llys 2000(**3**);

mae i "gorchymyn perthnasol" a "llys uwch" yr ystyron a roddir, yn eu trefn, i "*relevant order*" a "senior court" yn adran 30(1) o Ddeddf 2000:

(**1**) 1989 p.41. Trosglwyddwyd swyddogaethau Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adrannau 79C(2) a (3), 79M(1)(c) a 104(4) o'r Ddeddf a pharagraff 4 o Atodlen 9A i'r Ddeddf i Weinidogion Cymru gan baragraff 30 o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p.32).
(**2**) 2002 p.32.
(**3**) 2000 p.43.

ystyr "y Ddeddf" ("*the Act*") yw Deddf Plant 1989;

ystyr "swyddfa briodol" ("*appropriate office*") yw—

(a) os oes swyddfa wedi ei phennu o dan baragraff (2) mewn perthynas ag unrhyw berson, y swyddfa honno;

(b) mewn unrhyw achos arall, unrhyw swyddfa Llywodraeth Cynulliad Cymru;

ystyr "wedi ei anghymhwyso"/ "wedi eu hanghymhwyso" ("*disqualified*") yw wedi ei anghymhwyso, neu wedi eu hanghymhwyso, rhag cofrestru o dan Ran 10A o'r Ddeddf ar gyfer gwarchod plant neu ddarparu gofal dydd.

(2) Caiff Gweinidogion Cymru bennu swyddfa a reolir ganddynt hwy fel y swyddfa briodol mewn perthynas ag unrhyw berson cofrestredig neu geisydd i gofrestru o dan Ran 10A o'r Ddeddf.

(3) Yn y Rheoliadau hyn, mae person wedi ei "gael wedi cyflawni" tramgwydd os yw'r person hwnnw—

(a) wedi ei gollfarnu am dramgwydd;

(b) wedi ei gael yn ddieuog o dramgwydd oherwydd gwallgofrwydd;

(c) wedi ei gael yn anabl a'i fod wedi cyflawni'r weithred y'i cyhuddwyd ohoni mewn perthynas â thramgwydd o'r fath; neu

(ch) ar neu ar ôl 6 Ebrill 2007, wedi cael rhybudd(**4**) mewn perthynas â thramgwydd gan swyddog o'r heddlu.

(4) Yn y Rheoliadau hyn, mae person wedi ei gael wedi cyflawni tramgwydd sy'n "berthynol i" dramgwydd os yw'r person hwnnw wedi ei gael wedi cyflawni tramgwydd o—

(a) ceisio cyflawni, cynllwynio i gyflawni, neu annog cyflawni'r tramgwydd hwnnw; neu

(b) cynorthwyo, cefnogi, cynghori neu beri cyflawni'r tramgwydd hwnnw.

Gofal plant a thramgwyddau yn erbyn plant neu oedolion

3.—(1) Yn ddarostyngedig i baragraff (9) a rheoliad 9, mae person ("P") wedi ei anghymhwyso os yw unrhyw un o'r paragraffau (2) i (8) yn gymwys.

(2) Gwnaed unrhyw un o'r gorchmynion neu benderfyniadau eraill a bennir yn Atodlen 1—

(a) mewn perthynas â P;

(b) sy'n rhwystro P rhag cael ei gofrestru mewn perthynas ag unrhyw gyfleuster lle y gofelir am blant neu rhag cyfranogi mewn rheoli, neu rhag ymwneud rywfodd arall â darparu unrhyw gyfleuster o'r fath; neu

(c) mewn perthynas â phlentyn a fu yng ngofal P.

(3) Gwnaed gorchymyn mewn perthynas â P o dan adran 104 o Ddeddf Tramgwyddau Rhywiol 2003(**5**).

(4) Mae P wedi ei gael wedi cyflawni tramgwydd yn erbyn plentyn o fewn ystyr "offence against a child" yn adran 26(1) o Ddeddf 2000.

(5) Mae P—

(a) wedi ei gael wedi cyflawni unrhyw dramgwydd a bennir ym mharagraff 1 o Atodlen 2 neu dramgwydd sy'n berthynol i dramgwydd o'r fath; neu

(b) yn dod o fewn paragraff 2 o'r Atodlen honno,

(**4**) Mae paragraff 4(6) o Atodlen 9A i Ddeddf Plant 1989 (fel y'i diwygiwyd gan adran 102(3) o Ddeddf Gofal Plant 2006 (2006 p.21)) yn darparu bod "caution" yn cynnwys "reprimand" neu "warning" o fewn ystyr adran 65 o Ddeddf Trosedd ac Anhrefn 1998.

(**5**) 2003 p.42.

er gwaethaf y ffaith bod y tramgwyddau statudol yn yr Atodlen honno wedi eu diddymu.

(6) Mae P wedi ei gael wedi cyflawni unrhyw dramgwydd ac eithrio tramgwydd y cyfeirir ato ym mharagraff (4) neu (5), a oedd yn ymwneud ag anaf corfforol i blentyn neu farwolaeth plentyn.

(7) Mae P wedi ei gael wedi cyflawni unrhyw dramgwydd a bennir yn Atodlen 3 neu dramgwydd sy'n berthynol i dramgwydd o'r fath.

(8) Mae P wedi—

(a) ei gael wedi cyflawni unrhyw dramgwydd, a gyflawnwyd yn erbyn person sy'n 18 mlwydd oed neu'n hŷn ac a grybwyllir ym mharagraff 2 o Atodlen 4 i Ddeddf 2000, neu dramgwydd sy'n berthynol i dramgwydd o'r fath; neu

(b) wedi ei gyhuddo o unrhyw dramgwydd, a gyflawnwyd yn erbyn person sy'n 18 mlwydd oed neu'n hŷn, a grybwyllir ym mharagraff 2 o Atodlen 4 i Ddeddf 2000, neu dramgwydd sy'n berthynol i dramgwydd o'r fath, ac y gosodwyd gorchymyn perthnasol mewn perthynas ag ef gan lys uwch.

(9) Ni fydd P wedi ei anghymhwyso dan baragraffau (1) i (8) mewn perthynas ag unrhyw orchymyn, penderfyniad neu gollfarn—

(a) os yw P wedi apelio'n llwyddiannus yn erbyn y gorchymyn, penderfyniad neu gollfarn;

(b) os yw rhybudd mewn perthynas â'r tramgwydd hwnnw wedi ei dynnu'n ôl neu ei roi o'r neilltu;

(c) os yw cyfarwyddyd a seiliwyd yn gyfan gwbl neu'n rhannol ar y tramgwydd wedi ei ddirymu; neu

(ch) os gwnaed gorchymyn o dan adran 12 o Ddeddf Pwerau Llysoedd Troseddol (Dedfrydu) 2000(**6**) yn rhyddhau P yn ddiamod neu'n amodol o'r tramgwydd hwnnw.

Tramgwyddau tramor

4.—(1) Yn ddarostyngedig i reoliad 9, bydd person ("P") wedi ei anghymhwyso os ceir bod P wedi cyflawni gweithred—

(a) a oedd yn dramgwydd o dan y gyfraith a oedd mewn grym mewn gwlad y tu allan i'r Deyrnas Unedig; a

(b) a fyddai wedi bod yn dramgwydd a wnâi'n ofynnol anghymhwyso rhag cofrestru o dan y Rheoliadau hyn, pe bai'r weithred wedi ei chyflawni mewn unrhyw ran o'r Deyrnas Unedig.

(2) Ym mharagraff (1) ceir bod P "wedi cyflawni gweithred a oedd yn dramgwydd" os, o dan y gyfraith a oedd mewn grym mewn gwlad y tu allan i'r Deyrnas Unedig—

(a) collfarnwyd P am dramgwydd (pa un a gosbwyd P am y tramgwydd ai peidio);

(b) rhybuddiwyd P mewn perthynas â thramgwydd;

(c) gwnaeth llys, sy'n arfer awdurdodaeth o dan y gyfraith honno, mewn perthynas â thramgwydd, ganfyddiad sy'n gyfwerth â chanfod P yn ddieuog oherwydd gorffwylledd; neu

(ch) os gwnaeth llys o'r fath, mewn perthynas â thramgwydd, ganfyddiad sy'n gyfwerth â chanfod bod P yn anabl ac wedi cyflawni'r weithred y'i cyhuddwyd ohoni.

(3) Ni fydd person wedi ei anghymhwyso o dan baragraff (1) mewn perthynas ag unrhyw ganfyddiad os, o dan y gyfraith sydd mewn grym yn y wlad dan sylw, gwrthdrowyd y cyfryw ganfyddiad.

(**6**) 2000 p.6.

(4) Mae gweithred sy'n gosbadwy o dan y gyfraith sydd mewn grym mewn gwlad y tu allan i'r Deyrnas Unedig yn gyfystyr â thramgwydd o dan y gyfraith honno at ddibenion y rheoliad hwn, sut bynnag y disgrifir y weithred yn y gyfraith honno.

Rhestr y Ddeddf Amddiffyn Plant

5. Mae person sydd wedi ei gynnwys yn y rhestr a gedwir o dan adran 1 o Ddeddf Diogelu Plant 1999(**7**) (rhestr o'r rhai a ystyrir gan yr Ysgrifennydd Gwladol yn anaddas i weithio gyda phlant) wedi ei anghymhwyso.

Cyfarwyddyd mewn perthynas â chyflogi athrawon etc

6.—(1) Yn ddarostyngedig i reoliad 9, mae person ("P") wedi ei anghymhwyso os yw unrhyw un o ddarpariaethau canlynol y rheoliad hwn yn gymwys i P.

(2) Mae P yn destun cyfarwyddyd.

(3) Mae enw P ar unrhyw restr a gedwir at ddibenion rheoliadau a wnaed o dan erthygl 70(2)(e) neu 88A(1) a (2)(b) o Orchymyn Addysg a Llyfrgelloedd (Gogledd Iwerddon) 1986(**8**).

Personau a waharddwyd o weithgarwch a reoleiddir mewn perthynas â phlant

7. Mae person a waharddwyd o weithgarwch a reoleiddir mewn perthynas â phlant o fewn yr ystyr a roddir i "regulated activity relating to children" yn adran 3(2) o Ddeddf Diogelu Grwpiau Hyglwyf 2006(**9**) wedi ei anghymhwyso.

Personau sy'n byw neu'n gweithio mewn mangre lle mae person sydd wedi ei anghymhwyso yn byw

8. Yn ddarostyngedig i reoliad 9, mae person sy'n byw—

(a) ar yr un aelwyd â pherson arall sydd wedi ei anghymhwyso rhag cofrestru; neu

(b) ar aelwyd lle y cyflogir unrhyw berson arall o'r fath,

wedi ei anghymhwyso.

Hepgoriadau

9.—(1) Yn ddarostyngedig i baragraff (2), pe bai person ("P") wedi ei anghymhwyso yn rhinwedd rheoliad 3, 4, 6(1) a 6(3) neu 8, ond wedi datgelu i Weinidogion Cymru y ffeithiau a fyddai wedi peri, fel arall, iddo gael ei anghymhwyso, a Gweinidogion Cymru wedi rhoi eu cydsyniad ysgrifenedig, a heb dynnu'r cydsyniad hwnnw yn ôl, yna rhaid peidio ag ystyried bod y person hwnnw, oherwydd y ffeithiau a ddatgelwyd felly, wedi ei anghymhwyso at ddibenion y Rheoliadau hyn.

(2) Mewn perthynas â pherson a fyddai wedi ei anghymhwyso yn rhinwedd rheoliad 3(4), ni fydd y rheoliad hwn yn gymwys pan fo llys wedi gwneud gorchymyn o dan adran 28(4), 29(4) neu 29A(2) o Ddeddf 2000.

(3) Nid yw person wedi ei anghymhwyso os yw'r person hwnnw, cyn 1 Ebrill 2002—

(a) wedi datgelu'r ffeithiau, i awdurdod lleol priodol o dan baragraff 2 o Atodlen 9 i'r Ddeddf, a fyddai wedi anghymhwyso'r person o dan y Rheoliadau hyn; a

(b) wedi cael cydsyniad ysgrifenedig yr awdurdod lleol hwnnw.

(**7**) 1999 p.14.

(**8**) O.S. 1986/594 (G.I.3). Amnewidiwyd erthygl 70(2)(e) gan erthygl 8 o Orchymyn Addysg (Gogledd Iwerddon) 1987 (O.S. 1987/167) (G.I.2). Diwygiwyd Gorchymyn 1986 gan erthygl 15 o Orchymyn Amddiffyn Plant ac Oedolion Hyglwyf (Gogledd Iwerddon) 2003 (O.S. 2003/417) (G.I.4).

(**9**) 2006 p.47.

Penderfyniad rhagnodedig

10. At ddibenion adran 79M(1)(c) o'r Ddeddf (apelau i'r Tribiwnlys), mae penderfyniad mewn perthynas ag anghymhwyso person rhag cofrestru i warchod plant neu ddarparu gofal dydd o dan Atodlen 9A o'r Ddeddf yn benderfyniad rhagnodedig.

Dyletswydd i ddatgelu

11.—(1) Rhaid i berson sydd wedi ei gofrestru o dan Ran 10A o'r Ddeddf ("person cofrestredig") ddarparu'r wybodaeth ganlynol i Weinidogion Cymru—

(a) manylion unrhyw orchymyn, penderfyniad, collfarn neu sail arall dros anghymhwyso rhag cofrestru, a wnaed neu sy'n gymwys mewn perthynas â pherson a restrir ym mharagraff (2), sy'n peri bod y person hwnnw wedi ei anghymhwyso o dan y Rheoliadau hyn;

(b) y dyddiad pan wnaed y gorchymyn, penderfyniad neu gollfarn, neu pan ddigwyddodd unrhyw sail arall dros anghymhwyso;

(c) y corff neu'r llys a wnaeth y gorchymyn, penderfyniad neu gollfarn a'r ddedfryd a osodwyd os gosodwyd un;

(ch) mewn perthynas â gorchymyn neu gollfarn, copi o'r gorchymyn perthnasol neu orchymyn llys, wedi ei ardystio gan y corff neu'r llys a'i dyroddodd.

(2) Y personau y mae'n rhaid darparu'r wybodaeth y cyfeirir ati ym mharagraff (1) mewn perthynas â hwy yw—

(a) y person cofrestredig; a

(b) unrhyw berson sy'n byw ar yr un aelwyd â'r person cofrestredig, neu a gyflogir ar yr aelwyd honno.

(3) Rhaid darparu'r wybodaeth y cyfeirir ati ym mharagraff (1) i Weinidogion Cymru cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol, ond beth bynnag o fewn 14 diwrnod ar ôl yr adeg y daeth y person cofrestredig yn ymwybodol o'r wybodaeth honno, neu y dylai yn rhesymol fod wedi bod yn ymwybodol ohoni pe bai'r person cofrestredig wedi gwneud ymholiadau rhesymol.

(4) Mae person sydd, heb esgus rhesymol, yn methu â chydymffurfio â gofynion y rheoliad hwn yn euog o dramgwydd.

(5) Mae person a geir yn euog o dramgwydd o dan y rheoliad hwn yn atebol, ar gollfarn ddiannod, i ddirwy na fydd yn fwy na lefel 5 ar y raddfa safonol.

Diwygio Rheoliadau Datgymhwyso rhag Gofalu am Blant (Cymru) 2004

12.—(1) Diwygir Rheoliadau Datgymhwyso rhag Gofalu am Blant (Cymru) 2004(**10**) fel a ganlyn.

(2) Hepgorer rheoliadau 5 i 8.

Huw Lewis
Y Dirprwy Weinidog dros Blant o dan awdurdod
y Gweinidog dros Blant, Ysgolion a Dysgu
Gydol Oes, un o Weinidogion Cymru

28 Mehefin 2010

(**10**) O.S. 2004/2695 (Cy.235).